



# MONITOR POLSKI

## DZIENNIK URZĘDOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 28 sierpnia 1973 r.

Nr 36

TREŚĆ:  
Poz.:

### UCHWAŁY RADY MINISTRÓW:

- 218 — nr 192 z dnia 3 sierpnia 1973 r. w sprawie umów sprzedaży oraz umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej . . . . . 449
- 219 — nr 193 z dnia 3 sierpnia 1973 r. w sprawie upoważnienia naczelných organów administracji państwowej do ustalania ogólnych warunków i wzorów umów . . . . . 465

### ZARZĄDZENIA:

- 220 — Ministra Finansów z dnia 28 lipca 1973 r. zmieniające zarządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu rozliczeń przedsiębiorstw, kombinatów i zjednoczeń z budżetem Państwa z tytułu zysków 466
- 221 — Ministra Rolnictwa z dnia 2 sierpnia 1973 r. w sprawie warunków utrzymywania młodych buhajów 471
- 222 — Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie ustalenia wzoru odznaki „Zasłużony Pracownik Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska” oraz trybu jej nadawania . . . . . 471
- 223 — Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar z dnia 31 lipca 1973 r. uchylające zarządzenie w sprawie upoważnienia Wrocławskich Zakładów Metalowych Przemysłu Terenowego „Alwro” we Wrocławiu do legalizacji drogomierzy i szybkościomierzy pojazdów . . . . . 472
- 224 — Prezesa Centralnego Urzędu Geologii z dnia 31 lipca 1973 r. w sprawie wprowadzenia cenników robót wiertniczych . . . . . 472

218

### UCHWAŁA Nr 192 RADY MINISTRÓW

z dnia 3 sierpnia 1973 r.

w sprawie umów sprzedaży oraz umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej.

W celu dalszego usprawnienia systemu umownego, zwiększenia jego roli w planowaniu produkcji, jak też w organizacji zaopatrzenia jednostek gospodarki uspołecznionej i zaopatrzenia w towary ludności, na podstawie art. 2 i art. 384 Kodeksu cywilnego Rada Ministrów uchwala, co następuje:

#### Rozdział 1

#### Przepisy wstępne.

§ 1. Uchwała reguluje zasady i tryb postępowania przy zawieraniu umów sprzedaży i umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej w obrocie krajowym i związanych z obrotem z zagranicą oraz zasady zawierania i wykonywania tych umów.

§ 2. 1. Ilekroć w przepisach uchwały jest mowa o:

- 1) „towarze”, należy przez to rozumieć rzeczy ruchome,
- 2) „sprzedawcy”, „kupującym” i „sprzedaży”, należy przez to rozumieć odpowiednio dostawcę, odbiorcę i dostawę,
- 3) „kontrahencie”, należy przez to rozumieć osobę, posiadającą siedzibę za granicą, której towar kupiony

w kraju ma być odprzedany albo od której towar został zakupiony,

- 4) „kontrakcie”, należy przez to rozumieć umowę zawartą z kontrahentem,
- 5) „umowie długoterminowej”, należy przez to rozumieć umowę o dostarczanie towarów w okresie rocznym (umowa roczna) lub dłuższym niż rok (umowa wieloletnia),
- 6) „zamówieniu”, należy przez to rozumieć ofertę kupującego,
- 7) „dostarczeniu”, należy przez to rozumieć wydanie towaru w wykonaniu umowy sprzedaży lub dostarczenie towaru w wykonaniu umowy dostawy, chyba że z treści przepisu wynika, iż dotyczy on wyłącznie umowy dostawy lub umowy sprzedaży,
- 8) „właściwej jednostce obrotu towarowego”, należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną uprawnioną do wykonywania funkcji zbytu, a także właściwą branżowo i terenowo jednostkę sprzedaży hurtowej albo wyłącznego producenta będącego zarazem wyłącznym sprzedawcą,

- 9) „jednostce nadrzędnej”, należy przez to rozumieć również związek spółdzielni, działający w zakresie jego uprawnień w stosunku do jednostek spółdzielczych,
- 10) „prezydium wojewódzkiej rady narodowej”, należy przez to rozumieć również prezydium rady narodowej miasta wyłączonego z województwa.

2. Przepisy uchwały stosuje się odpowiednio do operacyjnych umów o dzieło, polegające na wykonaniu w stosunku do przedmiotów dostarczonych przez zamawiającego określonych w umowie operacji technologicznych.

§ 3. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej powinny dążyć do zawierania w zasadzie długoterminowych umów sprzedaży, które stanowią dla stron jedną z podstaw planowania ich działalności gospodarczej na okresy roczne i wieloletnie.

2. Zawieranie umów sprzedaży na okresy krótsze niż rok lub umów o świadczenia jednorazowe powinno być ograniczone do wypadków, w których towar ma służyć zaspokajaniu potrzeb doraźnych lub niepowtarzalnych albo potrzeb, których dalszego zasięgu uprzednio nie da się przewidzieć.

§ 4. 1. Zawieranie umów wieloletnich, dotyczących towarów podlegających rozdzielnictwu, wymaga zgody organu rozdzielającego.

2. Umowy wieloletnie, dotyczące towarów podlegających rozdzielnictwu oraz ich zmiany powinny być przez sprzedawców przesyłane do zarejestrowania organom wyznaczonym na podstawie obowiązujących przepisów do sporządzania szczegółowych planów rozdziału. Nieuwzględnienie w rocznym planie rozdziału pełnej ilości towarów, które kupujący powinien otrzymać zgodnie z umową wieloletnią, może nastąpić tylko za zgodą kupującego.

§ 5. Jednostki organizacyjne, właściwe stosownie do obowiązujących przepisów do sporządzania bilansów towarów nie rozdzielanych, są upoważnione do żądania w uzasadnionych wypadkach od sprzedawców tych towarów przesyłania im do zarejestrowania umów długoterminowych oraz ich zmian.

## Rozdział 2

### Porozumienia w sprawie współpracy.

§ 6. 1. W celu organizowania i usprawniania obrotu towarowego jednostki nadrzędne mogą zawierać między sobą porozumienia w sprawie współpracy i ustalać w nich tryb, w jakim podległe lub nadzorowane jednostki gospodarki uspołecznionej będą zawierały umowy, a także określać szczególnie uprawnienia i obowiązki stron.

2. W porozumieniach nie można zamieszczać postanowień sprzecznych z bezwzględnie obowiązującymi przepisami.

3. Postanowienia porozumień określające szczególnie uprawnienia i obowiązki stron wiążą podległe lub nadzorowane jednostki gospodarki uspołecznionej w ich stosunkach umownych, jeżeli strony w umowie wyraźnie tak ustala.

§ 7. 1. Porozumienie w sprawie współpracy może być zawarte również bezpośrednio między kupującym a sprzedawcą oraz między jednostką nadrzędną jednej ze stron a drugą stroną.

2. Do porozumień, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 6.

## Rozdział 3

### Obowiązek zawarcia umowy.

§ 8. 1. Decyzja o przydziale towaru podlegającego rozdzielnictwu określonej jednostce gospodarki uspołecznionej (np. rozdzielnik lub asygnata), wydana w ramach uprawnień wynikających z przepisów o rozdzielnictwie, nakłada na właściwą jednostkę obrotu towarowego obowiązek zawarcia umowy sprzedaży towaru objętego tym przydziałem na żądanie jednostki, której towar przydzielono lub której zgodnie z przepisami jednostka ta odstąpiła swe prawo do nabycia przydzielonego towaru.

2. Jednostka, która uzyskała przydział towaru, nie ma obowiązku nabycia towaru objętego przydziałem. W razie gdy jednostka ta złoży zamówienie bez zachowania wymaganego terminu wyprzedzenia do składania zamówień, zamówienie powinno być przyjęte, jeżeli jego wykonanie jest możliwe i nie narazi sprzedawcy na straty.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do decyzji organów do spraw handlu prezydium wojewódzkich rad narodowych, wydawanych w ramach uprawnień wynikających z przepisów o rejonizacji dostaw przedmiotów przeznaczonych na zaopatrzenie ludności, z tym że do zawarcia umowy jest obowiązana jednostka wyznaczona do przyjmowania określonych zamówień stosownie do ustaleń dokonanych na podstawie przepisów o rejonizacji dostaw.

§ 9. 1. Między jednostkami nadrzędnymi stron albo między jednostką nadrzędną jednej ze stron a drugą stroną mogą być dokonywane uzgodnienia dostaw, które powinny określać:

- 1) sprzedawców i kupujących,
- 2) rodzaj i ilość towaru, którego dostarczenie ma być przedmiotem umów między poszczególnymi sprzedawcami i kupującymi oraz terminy dostarczenia towaru,
- 3) terminy, w jakich umowy powinny być zawarte.

2. Uzgodnienie dostaw powinno być stwierdzone pisemem.

3. Uzgodnienie dostaw zobowiązuje sprzedawcę do zawarcia umowy na żądanie kupującego. Jeżeli kupujący nie złożył zamówienia w terminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, stosuje się odpowiednio przepis § 8 ust. 2.

4. Kupujący jest obowiązany do zawarcia umowy na żądanie sprzedawcy wyłącznie wtedy, gdy w uzgodnieniu dostaw obowiązek taki przewidziano.

5. W razie sporu co do treści uzgodnienia dostaw, uzgodnienie powinno być podpisane w części bezspornej. Spór co do części nie uzgodnionej powinny rozstrzygnąć w ciągu 14 dni organy nadrzędne jednostek, które nie mogły osiągnąć porozumienia.

§ 10. 1. Właściwa jednostka obrotu towarowego jest obowiązana do zawarcia na żądanie kupującego umowy sprzedaży towaru potrzebnego kupującemu do usunięcia skutków awarii, stwierdzonej oświadczeniem kierownika jednostki zamawiającej.

2. Zamówienie złożone w związku z awarią powinno być przyjęte do wykonania w pierwszej kolejności.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również w wypadku, gdy towar zamówiony w związku z awarią jest towarem podlegającym rozdzielnictwu, a zamawiający nie jest uprawniony do jego nabycia na podstawie decyzji o przydziale.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do towarów przeznaczonych na cele odbudowy i konserwacji zabytków.

§ 11. 1. Właściwa jednostka obrotu towarowego jest obowiązana do zawarcia umowy sprzedaży drobnej ilości towaru podlegającego rozdzielnictwu, zamówionego przez samodzielną jednostkę naukowo-badawczą (instytut, centralne biuro konstrukcyjne, centralne laboratorium itp.), która nie uzyskała przydziału tego towaru, jeżeli towar zamówiono na cele naukowo-badawcze lub do wykonania prototypu.

2. Właściwa jednostka obrotu towarowego jest obowiązana zapewnić wykonanie zamówienia samodzielnej jednostki naukowo-badawczej w pierwszej kolejności po wykonaniu zamówień złożonych w związku z awarią, nie później jednak niż w ciągu miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono zamówienie.

§ 12. W wypadkach przewidzianych w § 10—11 właściwa jednostka obrotu towarowego jest obowiązana przyjmując zamówienie także na takie ilości towaru, jakie zwykle są sprzedawane w detalu.

§ 13. 1. Przedsiębiorstwo produkujące maszyny, urządzenia lub środki transportowe jest obowiązane na żądanie użytkownika lub jednostki powołanej do obrotu częściami zamiennymi albo do której zakresu działania należy wykonywanie remontów i napraw maszyn, urządzeń albo środków transportowych — do zawarcia umowy sprzedaży części zamiennych, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania dostarczonych maszyn, urządzeń i środków transportowych.

2. Obowiązek zawarcia umowy ustaje po upływie takiego okresu od dnia zaprzestania produkcji określonych maszyn, urządzeń lub środków transportowych, jaki odpowiada okresowi ich zużycia, przewidzianemu w założeniach konstrukcyjnych.

§ 14. 1. Jeżeli właściwa jednostka gospodarki społecznej odmówi przyjęcia zgłoszonej przez kupującego oferty zawarcia umowy lub nie udzieli na nią we właściwym terminie odpowiedzi, a nie zachodzi wypadek, w którym na sprzedawcy ciąży obowiązek zawarcia z kupującym umowy stosownie do przepisów § 8—13, ani też obowiązek taki nie wynika z umowy przedwstępnej (art. 389 i 390 Kc), kupujący może zwrócić się bezpośrednio lub za pośrednictwem swej jednostki nadrzędnej do jednostki nadrzędnej sprzedawcy z wnioskiem o nałożenie na sprzedawcę obowiązku zawarcia umowy.

2. W razie odmowy przez jednostkę nadrzędną nałożenia na jednostkę podporządkowaną obowiązku zawarcia umowy lub niewydania decyzji w terminie 30 dni od otrzymania wniosku, minister nadzorujący jednostkę, która złożyła ofertę, może wystąpić z wnioskiem do ministra nadzorującego jednostkę odmawiającą zawarcia umowy o nałożenie na nią obowiązku zawarcia umowy.

3. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny określać rodzaj i ilość towaru, którego dostarczenie stanowić ma przedmiot umowy, termin dostarczenia towaru oraz termin, w którym umowa powinna być zawarta.

4. Wspólną decyzją jednostek nadrzędnych stron lub nadzorujących je ministrów może być nałożony na strony obowiązek zmiany lub rozwiązania umowy.

5. Uprawnienia ministrów w zakresie wydawania decyzji co do obowiązku zawarcia umowy oraz co do zmiany lub rozwiązania umowy wykonują w zakresie ich uprawnień w stosunku do jednostek spółdzielczych — właściwe centralne biura spółdzielni, a w stosunku do państwowych przedsiębiorstw terenowych — właściwe organy prezydiów wojewódzkich rad narodowych.

## Rozdział 4

### Ogólne warunki umów.

§ 15. 1. Ustala się ogólne warunki umów sprzedaży i umów dostawy między jednostkami gospodarki społecznej w brzmieniu podanym w załączniku do uchwały, zwane dalej „Ogólnymi warunkami umów sprzedaży”.

2. W Ogólnych warunkach umów sprzedaży reguluje się w sposób odbiegający od przepisów bezwzględnie obowiązujących Kodeksu cywilnego sprawy:

- 1) terminu udzielenia odpowiedzi na ofertę, po upływie którego umowę poczytuje się za zawartą (art. 400 Kc),
- 2) terminu wystąpienia ze sporem przedumownym (art. 398 § 2 Kc),
- 3) terminu wygaśnięcia roszczeń z tytułu rękojmi za wady fizyczne towaru przeznaczonego na eksport i towaru pochodzącego z importu (art. 568 Kc) oraz roszczeń z tytułu braków ilościowych niektórych towarów (art. 569 § 2 Kc),
- 4) terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę kar umownych za niewykonanie i nienależyte wykonanie umowy (art. 118 Kc).

§ 16. Jednostki gospodarki społecznej mogą w umowach sprzedaży oraz w umowach dostawy ustalać wzajemne prawa i obowiązki odmiennie, niż to zostało przewidziane w Ogólnych warunkach umów sprzedaży, chyba że z ustawy lub z treści Ogólnych warunków umów sprzedaży wynika, że niektóre przepisy są bezwzględnie wiążące dla stron, co dotyczy w szczególności przepisów o cenach i terminach ich zapłaty oraz o odpowiedzialności z tytułu niewykonania i nienależytego wykonania umowy.

§ 17. 1. W zakresie nie uregulowanym Ogólnymi warunkami umów sprzedaży stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

2. Do umów, których dotyczą ogólne warunki umów ustalone dla towarów poszczególnych branż, w zakresie nie uregulowanym tymi ogólnymi warunkami stosuje się Ogólne warunki umów sprzedaży stanowiące załącznik do uchwały.

3. Do umów związanych z obrotem z zagranicą stosuje się przepisy działu I Ogólnych warunków umów sprzedaży w sprawach nie uregulowanych przepisami działu II tych Ogólnych warunków umów.

§ 18. Upoważnia się Ministra Finansów do ustalania w uzasadnionych gospodarczo wypadkach, w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami oraz po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Państwowej Rady Gospodarki Materiałowej, Prezesa Głównej Komisji Arbitrażowej i centralnych związków spółdzielni, kar umownych w innej wysokości niż przewidziana w Ogólnych warunkach umów sprzedaży.

§ 19. Przewodniczący Państwowej Rady Gospodarki Materiałowej w porozumieniu z ministrami nadzorującymi głównych producentów oraz Ministrem Handlu Wewnętrznego i Usług, Ministrem Handlu Zagranicznego i Prezesem Głównej Komisji Arbitrażowej ustali wykaz towarów produkcji krajowej objętych gwarancją producenta i określi w tym wykazie towary, które powinny być wymieniane bez dokonywania napraw, oraz liczbę napraw, po których dokonaniu sprzedawca nie może odmówić wymiany towaru, w razie gdy nadal występują w nim wady.

## Rozdział 5

### Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 20. 1. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie uchwały stosuje się przepisy dotychczasowe z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie uchwały stosuje się przepisy uchwały, jeżeli chodzi o skutki prawne zdarzeń, które nastąpiły po dniu wejścia jej w życie.

3. Do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie uchwały, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nie przedawnionych, stosuje się przepisy uchwały dotyczące przedawnienia z tym ograniczeniem, że jeżeli termin przedawnienia według przepisów uchwały jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie uchwały; jeżeli jednak przedawnienie, rozpoczęte przed dniem wejścia w życie uchwały, nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu przedawnienia określonego w przepisach dotychczasowych wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

### § 21. Tracą moc:

- 1) § 7 ust. 2—7 i § 9 ust. 6 uchwały nr 314 Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1961 r. w sprawie usprawnienia kooperacji przemysłowej (Monitor Polski z 1969 r. Nr 13, poz. 106 i z 1971 r. Nr 42, poz. 270),
- 2) uchwała nr 289 Rady Ministrów z dnia 19 września 1962 r. w sprawie gwarancji za przedmioty produkowane przez jednostki gospodarki społecznej i niektórych innych środków, które należy zastosować w celu zwiększenia odpowiedzialności producentów za wady fizyczne towarów, zmieniona uchwałą nr 135 Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1969 r. w sprawie przekazania niektórych uprawnień Komisji Planowania przy Radzie Ministrów (Monitor Polski Nr 36, poz. 270),
- 3) uchwała nr 18 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1967 r. w sprawie upoważnienia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do uregulowania niektórych zagadnień w zakresie ogólnych warunków umów sprzedaży oraz umów dostawy związanych z obrotem z zagranicą w sposób odbiegający od Kodeksu cywilnego (Monitor Polski Nr 7, poz. 32),
- 4) uchwała nr 180 Rady Ministrów z dnia 30 września 1969 r. w sprawie terminu wygaśnięcia roszczeń z tytułu braków ilościowych niektórych towarów w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski Nr 44, poz. 350),
- 5) § 1 ust. 2—5 i § 2 uchwały nr 41 Rady Ministrów z dnia 23 marca 1970 r. w sprawie dalszego usprawnienia obrotu artykułami zaopatrzenia materiałowo-technicznego (Monitor Polski z 1970 r. Nr 10, poz. 86 i z 1972 r. Nr 40, poz. 218),
- 6) uchwała nr 99 Rady Ministrów z dnia 10 lipca 1970 r. w sprawie rocznych i wieloletnich umów sprzedaży i umów dostawy między jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski Nr 24, poz. 190),
- 7) uchwała nr 249 Rady Ministrów z dnia 16 listopada 1971 r. w sprawie terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę kar umownych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umów sprzedaży i umów dostawy oraz umów komisju w obrocie pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski Nr 54, poz. 353) w zakresie umów sprzedaży i umów dostawy,
- 8) § 1 ust. 1 pkt 1 zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 19 października 1959 r. w sprawie uzgodnień dostaw i ogólnych warunków dostaw związanych z obrotem z zagranicą pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski z 1959 r. Nr 92, poz. 494, z 1961 r. Nr 84, poz. 350, z 1963 r. Nr 34, poz. 171 i z 1967 r. Nr 12, poz. 64) i ogólne przepisy o uzgodnieniach dostaw związanych z obrotem handlowym z zagranicą, stanowiące załącznik nr 1 do tego zarządzenia,
- 9) § 12 i 20—29 ogólnych przepisów o przydziałach, rozdzielnicach i uzgodnieniach dostaw, stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 2 kwietnia 1963 r. w sprawie przydziałów, rozdzielnic i uzgodnień dostaw oraz ogólnych warunków dostaw w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski z 1963 r. Nr 34, poz. 172, z 1964 r. Nr 73, poz. 343, z 1965 r. Nr 64, poz. 355 i z 1966 r. Nr 57, poz. 276),
- 10) zarządzenie Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 7 października 1966 r. w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży oraz umów dostawy w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski z 1966 r. Nr 57, poz. 276, z 1967 r. Nr 6, poz. 29, z 1969 r. Nr 36, poz. 285, z 1970 r. Nr 29, poz. 241 i z 1971 r. Nr 46, poz. 299),
- 11) zarządzenie Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 13 lutego 1967 r. w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży oraz umów dostawy związanych z obrotem z zagranicą pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski z 1967 r. Nr 12, poz. 64, z 1970 r. Nr 29, poz. 242 i z 1971 r. Nr 46, poz. 298),
- 12) instrukcja Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 7 października 1966 r. w sprawie postępowania przy zawieraniu i wykonywaniu umów sprzedaży i umów dostawy (Monitor Polski z 1966 r. Nr 57, poz. 277, z 1967 r. Nr 6, poz. 29 i z 1970 r. Nr 29, poz. 241),
- 13) instrukcja Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 4 sierpnia 1967 r. w sprawie postępowania przy zawieraniu i wykonywaniu umów sprzedaży i umów dostawy związanych z obrotem z zagranicą pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski z 1967 r. Nr 47, poz. 237 i z 1970 r. Nr 29, poz. 242),

§ 22. Do czasu ustalenia wykazu, o którym mowa w § 19, pozostaje w mocy zarządzenie Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 24 kwietnia 1964 r. w sprawie wykazu przedmiotów, na które producenci obowiązani są wystawiać karty gwarancyjne (Monitor Polski Nr 32, poz. 141).

§ 23. Jeżeli obowiązujące przepisy powołują się na uchylone przepisy dotyczące przedmiotów unormowanych w niniejszej uchwale, stosuje się odpowiednio w tym zakresie przepisy tej uchwały.

§ 24. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 1973 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

Załącznik do uchwały nr 192 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1973 r. (poz. 218).

## OGÓLNE WARUNKI UMÓW SPRZEDAŻY I UMÓW DOSTAWY MIĘDZY JEDNOSTKAMI GOSPODARKI USPOŁECZNIONEJ

### DZIAŁ I

#### PRZEPISY OGÓLNE

##### Rozdział 1

###### Zawieranie umów.

§ 1. 1. Umowa powinna być zawarta na piśmie bądź w postaci aktu podpisanego przez obie strony, bądź w drodze pisemnego potwierdzenia przyjęcia zamówienia lub oferty sprzedawcy, złożonych na piśmie.

2. W wypadkach nagłych lub przyjętych zwyczajowo umowa może być zawarta ustnie, telefonicznie, telegraficznie lub dalekopisem, jeżeli co najmniej jedna ze stron potwierdzi ją na piśmie wysłanym w terminie 3 dni albo jeżeli sprzedawca najpóźniej w tym terminie dostarczy towar.

§ 2. 1. Jeżeli w zamówieniu lub w ofercie sprzedawcy nie oznaczono innego terminu, odpowiedź powinna być udzielona w terminie 30 dni, gdy ma dotyczyć zawarcia umowy długoterminowej, a w terminie 14 dni w pozostałych wypadkach; jeżeli jednak towar jest potrzebny kupującemu do usunięcia skutków awarii, odpowiedź na zamówienie powinna być udzielona w terminie 3 dni.

2. Jeżeli jednostka gospodarki uspołecznionej zobowiązana stosownie do przepisów § 8—14 uchwały do zawarcia umowy nie odpowiada na złożoną jej ofertę (zamówienie), jej milczenie uważa się za przyjęcie oferty. W takim wypadku umowę poczytuje się za zawartą z upływem terminu udzielenia odpowiedzi na ofertę określonego w ust. 1 bez względu na to, jaki termin udzielenia odpowiedzi oznaczono w ofercie.

§ 3. 1. Nie należy odmawiać przyjęcia zamówienia tylko z tego powodu, że żądany termin dostarczenia towaru jest zbyt krótki, jeżeli w zamówieniu zażądano wykonania dostawy po upływie 45 dni od jego doręczenia. Dłuższych terminów wyprzedzenia można żądać tylko przy zamówieniach określonych rodzajów towarów i tylko na podstawie zezwolenia ministra nadzorującego sprzedawcę, udzielonego po uzgodnieniu z ministrami nadzorującymi głównych kupujących i z Przewodniczącym Państwowej Rady Gospodarki Materiałowej.

2. W razie ustalenia krótszych niż 45-dniowe lub za zgodą ministra (ust. 1) dłuższych terminów wyprzedzenia należy podawać je do wiadomości znanym stałym kupującym i ogłaszać w cennikach, katalogach i innych publikacjach, podawanych kupującym do wiadomości.

3. Na terminy wyprzedzeń nie można powoływać się, gdy zamówienie dotyczy towarów przeznaczonych na zaopatrzenie produkcji eksportowej, na cele związane z usunięciem skutków awarii lub na cele naukowo-badawcze, a także w razie sprzedaży towarów w drobnych ilościach przez sklepy i hurtownie.

4. Przepisy ust. 1—3 nie dotyczą zamówień towarów pochodzących z importu.

§ 4. 1. Hurtownia nie może odmówić sprzedaży towaru tylko dlatego, że kupujący zamówił go w ilościach, które zwykle są sprzedawane w detalu, jeżeli kupno tego towaru w punkcie sprzedaży detalicznej nie jest możliwe.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy sprzedaży środków spożywczych oraz innych towarów, jeżeli właściwy organ państwowy wprowadził ograniczenie ich sprzedaży odbiorcom pozarynkowym.

§ 5. 1. W umowach należy zamieszczać dane niezbędne do należytego określenia przedmiotu i sposobu wykonania świadczenia, a przede wszystkim określić rodzaj i gatunek towaru, jego ilość, termin i sposób dostarczenia. W razie potrzeby należy w umowie zastrzec prawo określenia w terminach późniejszych rozmiarów poszczególnych świadczeń częściowych, terminu spełnienia każdego z nich oraz właściwości towaru i miejsca jego wydania.

2. Jeżeli zawarcie umowy ma nastąpić w drodze potwierdzenia przyjęcia zamówienia lub oferty sprzedawcy, dane, o których mowa w ust. 1, powinny być zamieszczone w zamówieniu lub w ofercie sprzedawcy.

3. Terminy dostarczenia towaru lub poszczególnych jego części powinny być na żądanie kupującego ustalone w umowie z dokładnością co najmniej miesięczną.

§ 6. 1. W umowie wieloletniej należy ustalić w szczególności rodzaj i ilość towarów, jakie mają być dostarczone w poszczególnych latach kalendarzowych, oraz zakres, tryb i terminy, w jakich mogą być wprowadzane do umowy zmiany i uzupełnienia.

2. Zmiana umowy wieloletniej może dotyczyć w szczególności:

- 1) zwiększenia lub zmniejszenia ilości towarów, przewidzianej do dostarczenia w określonym roku, uzasadnionego aktualnym stanem potrzeb odbiorcy lub potrzebami rynku oraz aktualnymi możliwościami sprzedawcy,
- 2) zmiany cech jakościowych towarów, wynikającej z uzyskanych doświadczeń, postępu technicznego, ustanowienia nowych lub zmiany dotychczasowych norm albo z podaży i popytu.

3. Przepisy ust. 1 i 2 mogą być odpowiednio stosowane do umów rocznych.

§ 7. Jeżeli w umowie nie przewidziano inaczej, towary powinny być dostarczane w równych ilościach w poszczególnych miesiącach roku objętego umową.

§ 8. 1. Jeżeli jednostka gospodarki uspołecznionej odmawia zawarcia umowy, pomimo że obowiązek zawarcia umowy został na nią nałożony w trybie przewidzianym przepisami § 8, 9 i 14 uchwały lub ciąży na niej z mocy przepisów § 10—13 uchwały, jednostka, która złożyła ofertę, może wystąpić do państwowej komisji arbitrażowej o zawarcie umowy i ustalenie jej treści (spór przedumowny).

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy jednostka gospodarki uspołecznionej zobowiązana do zawarcia umowy, przyjmuje ofertę, czyniąc jednak zastrzeżenia co do jej poszczególnych postanowień.

3. Roszczenie o zawarcie umowy wygasa, jeżeli jednostka uprawniona nie wystąpi ze sporem przedumownym w ciągu 30 dni od otrzymania odmownej odpowiedzi na ofertę, udzielonej przez jednostkę zobowiązaną do zawarcia umowy.

§ 9. Zawarcie umowy i ustalenie jej treści orzeczeniem państwowej komisji arbitrażowej może nastąpić również wówczas, jeżeli:

- 1) wykonanie umowy przez sprzedawcę nie zobowiązanego do jej zawarcia stosownie do przepisów § 8—14 uchwały jest możliwe bez naruszenia obowiązujących przepisów i zobowiązań zaciągniętych już względem innych jednostek, a odmowa zawarcia umowy narusza zasadę współdziałania jednostek gospodarki uspołecznionej z uwzględnieniem obowiązków wynikających z narodowych planów gospodarczych, ekonomiczności produkcji i obrotu oraz zabezpieczenia gospodarki narodowej przed stratami (art. 386 Kc),
- 2) jednostka, która nie jest zobowiązana do zawarcia umowy, nie sprzeciwia się zawarciu umowy ani nie są sporne istotne postanowienia umowy (rodzaj i ilość towaru oraz termin jego dostarczenia), sporne są tylko inne jej postanowienia,
- 3) obie strony dążą do zawarcia umowy, a nie mogą uzgodnić jej postanowień i jedna ze stron wystąpi o ustalenie treści umowy do państwowej komisji arbitrażowej za zgodą drugiej strony.

## Rozdział 2

### Zmiana i rozwiązanie umowy.

§ 10. W gospodarczo uzasadnionych wypadkach strony mogą zmienić lub rozwiązać umowę.

§ 11. 1. Jeżeli jedna ze stron odmawia wyrażenia zgody na zmianę lub rozwiązanie umowy, pomimo że obowiązek takiej zmiany lub rozwiązania został na nią nałożony w trybie przewidzianym w § 14 ust. 4 uchwały, druga strona może wystąpić do państwowej komisji arbitrażowej o zmianę lub rozwiązanie umowy.

2. Zmiana lub rozwiązanie umowy orzeczeniem państwowej komisji arbitrażowej może nastąpić również, gdy odmowa zgody narusza w sposób rażący zasadę współdziałania w interesie gospodarki narodowej, w szczególności

jeżeli realizacja umowy stała się gospodarczo niecelowa i narażałaby gospodarkę narodową na straty.

§ 12. 1. Kupujący może przed terminem dostarczenia towaru odstąpić z ważnych powodów od umowy co do całości towaru lub jego części przez złożenie stosownego oświadczenia.

2. W wypadku przewidzianym w ust. 1 kupujący nie ma obowiązku zapłaty kar umownych, jednakże jest obowiązany do naprawienia szkody poniesionej przez sprzedawcę wskutek nakładów poniesionych w celu wytworzenia towaru lub jego części oraz wskutek utraty normalnego zysku. Jeżeli sprzedawca nie jest producentem towaru, przysługuje mu odszkodowanie ustalone na zasadach ogólnych (art. 361 § 2 Kc).

## Rozdział 3

### Wykonywanie umów.

§ 13. 1. Sprzedawca, wysyłając towar, ma obowiązek zawiadomić o tym kupującego lub jednostkę przez niego wskazaną w taki sposób, aby zawiadomienie dotarło do adresata przed nadejściem przesyłki. W zawiadomieniu należy powołać się na umowę (zamówienie) lub na dodatkową dyspozycję, podać adres, pod jakim towar wysłano, i datę wysyłki, a w razie gdy przesyłka została wysłana koleją lub drogą wodną — podać numer wagonu lub oznaczenie statku i numer listu przewozowego oraz dane co do ilości i rodzaju wysyłanego towaru.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przesyłek pocztowych.

3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, towar wysłany przez sprzedawcę jego środkiem transportowym powinien być dostarczony do miejsca wskazanego w umowie w godzinach pracy, a o dniu, w którym towar będzie dostarczony, sprzedawca powinien zawiadomić kupującego najpóźniej dnia poprzedniego.

4. Jeżeli towar sprzedawany zwykle hurtowni zostanie sprzedany bezpośrednio przedsiębiorstwu handlu detalicznego lub przemysłu gastronomicznego (z pominięciem hurtowni), odpis faktury wysłanej kupującemu należy przesłać jednocześnie właściwej hurtowni.

§ 14. 1. Jeżeli w umowie zastrzeżono, że przed wysyłką zostanie przeprowadzone przez kupującego lub na jego zlecenie przez inną jednostkę badanie techniczne (jakości) towaru albo że w obecności kupującego powinno nastąpić załadowanie, sprzedawca przed dostarczeniem towaru jest obowiązany zawiadomić kupującego lub jednostkę przez niego wskazaną na 7 dni naprzód — chyba że w umowie przewidziano inny termin — o dniu i godzinie, kiedy zostanie przeprowadzone badanie techniczne albo nastąpi załadowanie.

2. W razie nieprzybycia przedstawiciela kupującego w terminie określonym w ust. 1 lub ustalonym w umowie badanie techniczne lub załadowanie mogą być przeprowadzone bez udziału kupującego.

3. Koszty związane z przeprowadzeniem badania, o którym mowa w ust. 1, oraz z obecnością przedstawiciela kupującego przy badaniu lub załadowaniu towaru, ponosi kupujący. W razie stwierdzenia, że towar nie był przygotowany do wysyłki lub posiadał wady, sprzedawca jest obowiązany pokryć wydatki poniesione przez kupują-

cego do wysokości normalnych kosztów związanych z takimi czynnościami.

4. Przepis ust. 3 stosuje się również w wypadkach, gdy towar podlega kontroli z urzędu.

§ 15. 1. Jeżeli przepisy o przewozie przesyłek przewidują taką możliwość, sprzedawca powinien zażądać w dokumencie przewozowym, aby przewoźnik przeważał przesyłkę przy załadunku i przeliczył ilość sztuk.

2. Jeżeli towar jest wysyłany w więcej niż w jednej skrzyni, beczce, worku itp. albo jeżeli przesyłka zawiera więcej niż jeden rodzaj, gatunek lub asortyment towaru, do przesyłki i dokumentu przewozowego należy załączyć specyfikację. W specyfikacji należy powołać się na umowę (zamówienie) lub dodatkową dyspozycję.

§ 16. 1. Ubezpieczenie towaru w czasie przewozu i pokrycie związanych z tym kosztów ciąży na tej stronie, która ponosi niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia towaru w czasie przewozu.

2. Jeżeli na podstawie zarządzenia właściwego naczelnego organu administracji państwowej kupujący jest zwolniony od obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia na czas przewozu w formie polisy obrotowej, a niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia ponosi kupujący, sprzedawca jest obowiązany na żądanie kupującego ubezpieczyć przesyłkę na rzecz i koszt kupującego.

§ 17. 1. Dochodzenie odszkodowania od zakładu ubezpieczeń należy do strony, na której rzecz przesyłka została ubezpieczona. Druga strona obowiązana jest wysłać potrzebne w tym celu dokumenty w ciągu 5 dni od dnia otrzymania żądania.

2. Postępowanie niezbędne do zabezpieczenia prawa do odszkodowania i ewentualnie praw regresowych przeprowadza odbiorca przesyłki.

§ 18. Przepisy § 16 i 17 stosuje się odpowiednio w razie zwrotu opakowań.

§ 19. Sprzedawca ponosi odpowiedzialność za szkodę wynikłą w czasie przewozu, jeżeli powstała z jego winy, a w szczególności na skutek wad towaru, niewłaściwego załadunku lub opakowania.

§ 20. 1. Jeżeli przy odbiorze stwierdzono okoliczności wskazujące na to, że w czasie przewozu nastąpił ubytek lub towar został uszkodzony, kupujący obowiązany jest pod rygorem utraty praw względem sprzedawcy zażądać od przewoźnika sporządzenia protokołu zgodnie z przepisami o przewozie przesyłek oraz dokonać wszelkich innych czynności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności przewoźnika i zachowania prawa dochodzenia wynagrodzenia szkody.

2. Dochodzenie praw w stosunku do przewoźnika z tytułu zaginięcia, uszkodzenia lub ubytku towaru należy do strony ponoszącej niebezpieczeństwo przypadkowej utraty. W tym celu stronie tej druga strona powinna oddać do dyspozycji potrzebne dokumenty, a gdy zajdzie tego potrzeba — udzielić pełnomocnictwa do dochodzenia odszkodowania.

3. Sporządzenie protokołu wymienionego w ust. 1 nie zwalnia kupującego od obowiązku zawiadomienia sprzedawcy o wadach dla zachowania uprawnień z tytułu reklamacji.

§ 21. 1. Jeżeli w umowie przewidziano, że towar powinien być wydany ze składu, albo jeżeli kupujący później tego zażądał, sprzedawca obowiązany jest przesłać zawiadomienie, którego dnia towar powinien być odebrany.

2. Kupujący obowiązany jest delegować w dniu wskazanym w zawiadomieniu przedstawiciela umocowanego do odebrania towaru.

§ 22. 1. Sprzedawca powinien dostarczyć towar w opakowaniu odpowiadającym Polskiej Normie lub normie branżowej, a jeżeli te normy nie określają opakowania i nie określono go również w umowie — w opakowaniu odpowiadającym właściwościom towaru i środkowi transportowemu, jaki ma być użyty.

2. Obowiązku dostarczenia towaru w opakowaniu nie ma, jeżeli obowiązek ten nie wynika z Polskiej Normy, z normy branżowej lub z przepisów prawa przewozowego, a według istniejącego zwyczaju towar jest dostarczany bez opakowania albo strony tak ustaliły w umowie.

§ 23. 1. Przyjmuje się w razie wątpliwości, że towar został sprzedany wraz z opakowaniem i że cena opakowania normalnie stosowanego w obrocie została wliczona w cenę towaru.

2. Jeżeli w umowie przewidziano opakowanie specjalne, różnicę kosztów między opakowaniem specjalnym a normalnym ponosi kupujący.

§ 24. 1. Jeżeli wartość opakowania nie została wliczona w cenę towaru, kupujący jest obowiązany zapłacić sprzedawcy cenę opakowania. Cenę opakowania należy uwidocznic w osobnej pozycji faktury (opakowanie fakturowane).

2. Jeżeli strony w umowie inaczej nie postanowiły, kupujący, który otrzymał towar w opakowaniu fakturowanym nadającym się do ponownego użytku i nie odprzeda go w tym samym opakowaniu innej jednostce, powinien odprzedać je sprzedawcy, który jest obowiązany je odkupić.

§ 25. 1. Przepisów § 24 nie stosuje się do opakowania, którego wartość nie została wliczona w cenę towaru, jeżeli z umowy stron wynika, że opakowanie to zostaje kupującemu wypożyczone.

2. Kupujący jest obowiązany zwrócić sprzedawcy opakowanie, które mu sprzedawca wypożyczył, lub takie samo po takich samych towarach niezwłocznie po zwolnieniu, jednak nie później niż w terminie określonym w umowie, a jeżeli w taki sposób terminu nie określono — w terminie określonym w cennikach, katalogach lub osobnych publikacjach podanych kupującemu do wiadomości przed zawarciem lub przy zawarciu umowy.

3. Kupujący, który nie zwrócił w terminie opakowania wypożyczonego ani takiego samego opakowania po takim samym towarze, jest obowiązany zapłacić za każdy rozpoczęty dzień zwłoki karę umowną w wysokości 5% wartości opakowania. Kara za zwłokę nie może łącznie przekroczyć dwukrotnej wartości opakowania w stanie nowym. Jeżeli opakowanie nie zostało zwrócone po upływie 40 dni od terminu zwrotu ustalonego w umowie, sprzedawca może żądać od kupującego, oprócz kary za zwłokę, zapłaty kwoty odpowiadającej wartości nie zwróconego opakowania. Zapłata tej kwoty zwalnia kupującego od obowiązku zwrotu opakowania.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio, gdy zgodnie z umową sprzedawca był obowiązany w określonych ter-

minach zgłaszać się po odbiór wypożyczonego opakowania, lecz obowiązku tego nie wykonał. Kupujący może wyznaczyć sprzedawcy dodatkowy termin do odbioru opakowania, a po jego upływie odesłać je sprzedawcy na jego koszt lub sprzedać na rachunek sprzedawcy.

5. Kupujący nie może uwolnić się od zapłaty kary za zwłokę i kwoty odpowiadającej wartości wypożyczonego opakowania powołaniem się na okoliczność, że opakowanie, w którym towar dostarczono, zostało zniszczone lub zaginęło i że nabycie takiego samego opakowania okazało się niemożliwe.

§ 26. Kupujący, który otrzymał towar w wypożyczonym opakowaniu uszkodzonym lub wadliwym, dla zachowania z tego tytułu roszczeń do sprzedawcy powinien wykonać czynności, które są wymagane w celu zachowania uprawnień z tytułu rękojmi za wady.

§ 27. 1. Kupujący — jeżeli nie zachodzi wypadek przewidziany w § 25 ust. 4 — jest obowiązany odesłać sprzedawcy wypożyczone opakowanie na własny koszt do miejsca wskazanego w umowie lub w fakturze.

2. Jeżeli wypożyczone opakowanie zostaje odesłane przez kupującego własnym środkiem transportowym, niebezpieczeństwo uszkodzenia lub utraty w drodze ponosi kupujący; w innych wypadkach niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia opakowania w drodze ponosi sprzedawca.

3. Sprzedawca, który dostarczył towar kupującemu w opakowaniu wypożyczonym do punktów sprzedaży detalicznej lub zakładów gastronomicznych, jest obowiązany odebrać opakowanie na własny koszt w miejscu, do którego towar został dostarczony.

4. Kupujący powinien oczyścić wypożyczone opakowanie przed wydaniem go sprzedawcy, nie ma jednak obowiązku usuwania resztek towaru, który został dostarczony w opakowaniu, jeżeli wymaga to zastosowania specjalnych urządzeń, których kupujący nie posiada.

§ 28. Jeżeli kupujący, któremu sprzedawca dostarczył towar w opakowaniu wypożyczonym, zwraca opakowanie o mniejszej wartości, uszkodzone lub nie oczyszczone należycie, do sprzedawcy stosuje się odpowiednio przepis § 26. Sprzedawca może w takim wypadku żądać wynagrodzenia poniesionej szkody, a w każdym razie zapłaty kary umownej należnej za dostarczenie towaru z wadami, obliczonej w procencie od wartości, jaką miało opakowanie, w którym dostarczono towar.

§ 29. Przepisy § 26—28 stosuje się odpowiednio do opakowań fakturowanych.

§ 30. Przepisów o opakowaniach nie stosuje się do butli do gazów technicznych.

§ 31. Jeżeli cena została ustalona franco stacja załadowania, port rzeczny, lotniczy albo urząd pocztowy nadania, koszty dostarczenia towaru do tych miejsc i załadowania go obciążają sprzedawcę, a koszty przewozu, przeładunku w drodze i wyładowania w miejscu przeznaczenia — kupującego.

§ 32. 1. Jeżeli nie przewidziano inaczej, cena franco stacja przeznaczenia obejmuje koszty związane z załadowaniem i przewozem towaru zwyczajną wagonową przesyłką kolejową, rzeczną, kolejowo-rzeczną lub rzeczno-kolejową do stacji kolejowej lub portu rzeczno-wskazanego przez kupującego.

2. Kupujący, który żąda innego rodzaju przesyłki lub przewozu innym środkiem transportu niż wymienione w ust. 1, ponosi różnicę kosztów przewozu i kosztów załadowania. Kupujący zwolniony jest jednak od obowiązku zapłaty różnicy kosztów, jeżeli towar przewieziony został do wskazanego przez niego miejsca przeznaczenia samochodem, a przepisy wyłączają przewóz koleją.

3. Jeżeli cena została ustalona franco stacja przeznaczenia, a strony przewidziały w umowie odbiór z magazynu sprzedawcy, kupującemu przysługuje zwrot kosztów związanych z wysyłką w zryczałtowanej wysokości, a w razie braku przepisów o określeniu wysokości ryczałtu — w wysokości rzeczywiście poniesionych kosztów, jednak najwyżej w wysokości kosztów związanych z przewozem zwyczajną przesyłką kolejową do stacji przeznaczenia.

4. Jeżeli w umowie zastrzeżono, że towar, na który ustalono cenę franco stacja przeznaczenia, przesłany będzie specjalnymi środkami transportu dostarczonymi przez kupującego, kupującemu przysługuje zwrot kosztów przewozu, jednak najwyżej w wysokości kosztów związanych z przewozem zwyczajną przesyłką kolejową do stacji przeznaczenia.

5. Jeżeli przepisy wyłączają przewóz koleją, kupującemu w wypadkach określonych w ust. 3 i 4 przysługuje zwrot rzeczywiście poniesionych kosztów, jednak najwyżej w wysokości kosztów, obliczonych według taryfy towarowej transportu samochodowego i spedycji.

6. Jeżeli cena została ustalona franco stacja przeznaczenia, a przepisy wyłączają przewóz koleją, sprzedawca bez względu na to, jakiego środka transportu użył, nie może domagać się dopłaty za przewóz do miejsca wskazanego przez kupującego.

7. W wypadku określonym w ust. 6, jeżeli kupujący odebrał towar z magazynu sprzedawcy, kupującemu przysługuje zwrot rzeczywiście poniesionych kosztów przewozu, jednak najwyżej w wysokości kosztów obliczonych według taryfy towarowej transportu samochodowego i spedycji.

§ 33. 1. Jeżeli cena została ustalona franco magazyn kupującego, koszty związane z załadowaniem i przewozem towaru do miejsca wskazanego przez kupującego obciążają sprzedawcę bez względu na to, jakiego środka transportu użył, a koszty wyładowania w miejscu przeznaczenia ponosi kupujący.

2. Jeżeli cena została ustalona franco magazyn kupującego, a kupujący odebrał towar z magazynu sprzedawcy, kupującemu przysługuje zwrot rzeczywiście poniesionych kosztów przewozu, jednak najwyżej w wysokości kosztów obliczonych według taryfy towarowej transportu samochodowego i spedycji.

§ 34. Cena ustalona franco środek transportu dostarczony przez kupującego do magazynu sprzedawcy obejmuje koszt załadowania. Kupującemu, który dokonał załadowania własnymi środkami, przysługuje zwrot kosztów załadowania w wysokości określonej w przepisach, a w braku takich przepisów — w wysokości rzeczywiście poniesionej.

§ 35. 1. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, zakupy w punktach sprzedaży detalicznej są dokonywane loco punkt sprzedaży; koszty odbioru w tych wypadkach obciążają kupującego.



2. Koszty odbioru obciążają kupującego, który jest uprawniony do zakupu wyłącznie po cenach detalicznych, również gdy odbiorca kupuje towar od producenta lub ze składu hurtowego.

§ 36. Jeżeli w chwili zawarcia umowy cena nie jest ustalona, strony mogą określić jej maksymalną wysokość w umowie (limit ceny). Ma to ten skutek, że w razie gdy cena zostanie następnie ustalona w obowiązującym trybie i przekroczy wysokość określoną w umowie, kupujący powinien zapłacić cenę ustaloną, może jednak odstąpić od umowy; przepis ten nie dotyczy wypadku, gdy limit ceny określony w umowie nie przekracza ustalonej ceny maksymalnej.

§ 37. Sposób i termin zapłaty ceny przez kupującego określają przepisy o rozliczeniach pieniężnych między jednostkami gospodarki uspołecznionej.

§ 38. Jeżeli towar został wysłany na niebezpieczeństwo kupującego i zaginął w drodze, kupujący powinien zapłacić cenę nie później niż w ciągu 5 dni roboczych po otrzymaniu faktury i dokumentów niezbędnych do wystąpienia z reklamacją do przewoźnika.

§ 39. Jeżeli ustalony stosownie do § 37 lub § 38 termin zapłaty upłynąłby przed terminem dostarczenia towaru, przewidzianym w umowie, kupujący jest obowiązany zapłacić cenę w ciągu 5 dni roboczych po upływie terminu dostarczenia towaru, ustalonego w umowie.

§ 40. Kupujący, który zgłasza uprawnienia z tytułu rękojmi lub gwarancji, może wstrzymać zapłatę ceny do czasu dokonania przez sprzedawcę napraw lub uzupełnienia towaru albo dostarczenia zamiast towaru wadliwego towaru wolnego od wad. W razie niezgłoszenia takich żądań przed upływem terminu zapłaty, kupujący powinien najpóźniej w ostatnim dniu tego terminu zapłacić cenę obniżoną odpowiednio do zmniejszonej wartości towaru; nie wyłącza to możliwości skorzystania z innego uprawnienia z tytułu rękojmi.

§ 41. Przepisów § 38—40 nie stosuje się, gdy strony w ramach uprawnień wynikających z przepisów o rozliczeniach pieniężnych między jednostkami gospodarki uspołecznionej umówiły się inaczej albo gdy w ogólnych warunkach umów sprzedaży lub umów dostawy dla towarów poszczególnych branż zostały wprowadzone szczególne tryby i terminy rozliczeń.

§ 42. 1. Jeżeli kupujący nie zapłacił ceny za wcześniej wykonane świadczenia albo z innych powodów istnieją uzasadnione wątpliwości, czy zapłaci cenę w terminie, sprzedawca może uzależnić wykonanie umowy od ustanowienia akredytywy.

2. Żądanie ustanowienia akredytywy powinno być zgłoszone w takim terminie, aby kupujący mógł w normalnym toku spraw załatwić odpowiednie czynności bankowe, chyba że zachowanie tego terminu nie jest możliwe wobec spóźnionego powzięcia wiadomości o faktach uzasadniających żądanie zabezpieczenia.

3. Kupujący może zastrzec, że należność z akredytywy nie zostanie wypłacona w całości lub w części w razie przedłożenia opinii urzędowego rzeczoznawcy stwierdzającej, że towar nie odpowiada warunkom umowy, oraz do wodu, że kupujący zgłosił uprawnienia z tytułu rękojmi.

## Rozdział 4

### Rękojmia sprzedawcy za wady fizyczne towaru.

§ 43. 1. Towar powinien być dobrej jakości i mieć właściwości normalnie przyjęte w obrocie albo wynikające z przeznaczenia towaru.

2. Towar powinien mieć w szczególności właściwości określone Polskimi Normami lub normami branżowymi, a jeżeli normy te dla danego rodzaju towarów nie zostały ustanowione, właściwości określone w postanowieniach umowy albo w powołanych w umowie: warunkach technicznych, normie zakładowej, cenniku, prospekcie, katalogu, instrukcji obsługi, próbcie, wzorcu lub opisie.

§ 44. 1. Sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego z tytułu rękojmi za wady wówczas, gdy towar nie ma właściwości określonych w § 43, co nie wyłącza stosowania przepisów o rękojmi w stosunku do towaru, który ma wprawdzie właściwości określone w tym paragrafie, jednak jego wartość lub użyteczność jest mniejsza od zastrzeżonej przez strony w umowie, albo został wydany w stanie niezupełnym.

2. Przepisy o odpowiedzialności za wady fizyczne stosuje się także, gdy maszyna lub urządzenie, których montaż sprzedawca zobowiązał się wykonać w miejscu wskazanym przez kupującego, po zmontowaniu nie osiąga wymaganych parametrów, nawet jeżeli montaż został przeprowadzony za zgodą sprzedawcy wyrażoną na piśmie przez inną osobę na zlecenie kupującego; w takim wypadku kupujący obowiązany jest dokonać wszelkich czynności niezbędnych do umożliwienia sprzedawcy dochodzenia praw służących kupującemu z tytułu wadliwego przeprowadzenia robót przez osobę, która wykonała roboty montażowe.

§ 45. Jeżeli producent towaru, którego właściwości ulegają pogorszeniu z upływem czasu, oznaczył na towarze lub na jednostkowym opakowaniu towaru okres, w jakim zapewnia on zachowanie właściwości normalnie dla takiego towaru przyjętych, a w odniesieniu do środków spożywczych i używek — datę, do której towar zachowuje przydatność do spożycia, kupującemu nie przysługują uprawnienia z tytułu rękojmi za wady stwierdzone po tym okresie.

§ 46. 1. Sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący, wiedząc o wadzie w chwili zawarcia umowy, zgodził się zakupić towar jako niepełnowartościowy.

2. Gdy przedmiotem sprzedaży są rzeczy oznaczone tylko co do gatunku albo przedmioty, które mają być utworzone w przyszłości, sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący, wiedząc o wadzie w chwili wydania towaru, zgodził się zakupić towar jako niepełnowartościowy.

3. W wypadkach określonych w ust. 1 i 2 kupujący płaci za dostarczone towary cenę odpowiednio obniżoną.

§ 47. Przepisy o wydaniu towaru w stanie niezupełnym stosuje się również wtedy, gdy z naruszeniem obowiązujących przepisów lub umowy towar nie został należycie oznakowany oraz gdy z naruszeniem obowiązujących przepisów lub umowy nie zostały do tego towaru dołączone karty gwarancyjne, świadectwa jakości (atesty), instrukcje obsługi i konserwacji lub inne dokumenty potrzebne ku-

pującemu do korzystania z towaru lub przy jego odprzedaży; nie dotyczy to jednak terminów, w których dokonane ma być zawiadomienie o stwierdzeniu wady.

§ 48. 1. Jeżeli istnieją wątpliwości co do tego, jaki czas jest przyjęty w obrocie dla zbadania towaru danego rodzaju, towar powinien być zbadany najpóźniej w ciągu 14 dni od jego otrzymania.

2. Jeżeli do towaru zostało załączone świadectwo jakości stwierdzające fakt przeprowadzenia prób i badań i podające ich wynik albo jeżeli towar został zaopatrzony w znak jakości, przyznany producentowi przez właściwy organ, kupujący jest zwolniony od obowiązku zbadania towaru — w zakresie właściwości stwierdzonych świadectwem lub znakiem jakości — w czasie i w sposób przyjęty przy towarach tego rodzaju.

3. W razie dostarczenia towaru w nienaruszonym opakowaniu fabrycznym, termin zbadania towaru i zawiadomienia o wadach rozpoczyna bieg dopiero po otwarciu opakowania.

§ 49. 1. Jeżeli w umowie zastrzeżono, że dostarczenie towaru ma nastąpić częściami, kupujący nie może wykonać uprawnień z tytułu rękojmi za wady co do części towaru, dostarczonej bezpośrednio po partii odebranej przez siebie, jeżeli wady są tego samego rodzaju, a ich ujawnienie mogło przy zachowaniu należytej staranności nastąpić po odebraniu części uprzednio dostarczonej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy wady towaru są następstwem naruszenia przepisów o sposobie wytwarzania rzeczy danego rodzaju.

§ 50. 1. Sprzedawca zawiadomiony o dostrzeżonej wadzie powinien niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, oświadczyć, czy reklamację uznaje, czy też ją odrzuca w całości lub w części. Nieudzielenie odpowiedzi na reklamację w ciągu 14 dni od dnia jej otrzymania uważa się za uznanie reklamacji.

2. W razie odrzucenia przez sprzedawcę reklamacji w całości lub w części, kupujący może żądać przeprowadzenia ekspertyzy przez właściwy organ.

3. W wypadkach nagłych (np. gdy chodzi o towar szybko psujący się) ekspertyza może być przeprowadzona jeszcze przed zawiadomieniem sprzedawcy o wadzie.

4. Jeżeli reklamacja kupującego okaże się uzasadniona, koszty związane z przeprowadzeniem ekspertyzy ponosi sprzedawca.

§ 51. 1. Jeżeli sprzedawca wskazał kupującemu osobę i adres producenta i zażądał, aby zawiadomienie o wadach zostało mu doręczone, kupujący obowiązany jest wysłać jednocześnie sprzedawcy i producentowi zawiadomienie o wadach i protokół stwierdzający, że towar miał wady.

2. Zawiadomienie o wadach, doręczone producentowi zgodnie z przepisem ust. 1, ma względem niego takie same skutki prawne, jak zawiadomienie doręczone przez sprzedawcę.

3. Kupujący, który nie zawiadomił producenta o wadach, chociaż był do tego obowiązany, traci prawa z tytułu rękojmi względem sprzedawcy w takim zakresie, w jakim sprzedawca został wskutek tego pozbawiony możliwości dochodzenia praw od producenta.

4. Kupujący może według wyboru dochodzić praw z tytułu rękojmi za wady od sprzedawcy albo wykonywać prawa z tytułu rękojmi służące sprzedawcy względem producenta.

5. Jeżeli sprzedawca sprzedał towar nabyty od jednostki, która nie była jego producentem, kupujący może wykonywać prawa jednostki, która nabyła towar od producenta.

6. Producentowi służą w wypadkach określonych w ust. 4 i 5 przeciwko kupującemu zarzuty, jakie mógłby przeciwstawić jednostce, której towar sprzedał.

§ 52. 1. Kupujący, który otrzymał towar wadliwy, jeżeli nie godzi się przyjąć go po obniżonej cenie, może — niezależnie od okoliczności, czy przedmiotem dostawy jest towar oznaczony co do tożsamości, czy co do gatunku — wyznaczyć sprzedawcy odpowiedni termin do wymiany towaru wadliwego na nie posiadający wad albo do usunięcia wad. Jeżeli żądanie usunięcia wad towaru jest następstwem reklamacji złożonej kupującemu przez użytkownika, w razie niewyznaczenia innego terminu sprzedawca obowiązany jest usunąć wady w ciągu 7 dni od dnia otrzymania towaru do naprawy.

2. Po bezskutecznym upływie terminu, kupujący, zachowując roszczenie o naprawienie szkody wynikłej z opóźnienia, może usunąć wadę na koszt sprzedawcy lub dokonać na jego koszt zakupu towaru nie posiadającego wad.

3. Wyznaczenie terminu do wymiany towaru na nie posiadający wad lub usunięcia wad nie jest potrzebne w wypadkach nagłych (np. gdy chodzi o towar szybko psujący się). Wyznaczenie terminu do usunięcia wad nie jest również potrzebne, jeżeli strony się umówiły, że kupujący sam usunie wady na koszt sprzedawcy.

4. Przepisy ust. 2 i 3 o zakupie towaru na koszt sprzedawcy stosuje się odpowiednio w razie zwłoki w dostarczeniu towaru.

5. Kupujący może odstąpić od umowy z powodu wad towaru, jeżeli wykonanie umowy w czasie późniejszym nie miałoby dla niego znaczenia lub narażało go na szkodę albo gdy bezskutecznie upłynął termin wyznaczony sprzedawcy do wymiany towaru wadliwego na nie posiadający wad lub do usunięcia wad towaru.

§ 53. Strony mogą w umowie ograniczyć odpowiedzialność z tytułu rękojmi, jeżeli towar wytworzony ma być według specjalnej dokumentacji i wprowadzony do obrotu po raz pierwszy w celu sprawdzenia jego trwałości i użyteczności (prototyp) albo umowa zobowiązuje do dostarczenia zespołu, w którego skład wchodzi prototypy, lub gdy towaru nie produkowano dotąd seryjnie.

§ 54. 1. Termin wygaśnięcia uprawnień z tytułu braków ilościowych dla towarów sprzedawanych w oryginalnych zbiorczych opakowaniach fabrycznych wynosi 12 miesięcy, licząc od daty dostarczenia towaru.

2. Przez oryginalne zbiorcze opakowanie fabryczne rozumie się nie uszkodzone wszelkiego rodzaju zbiorcze opakowania zamknięte (kartony, skrzynki, pojemniki itp.), zabezpieczone przez producenta w sposób uniemożliwiający powstanie braków ilościowych bez naruszenia opakowania, np. zabanderolowanego, zaplombowanego, zaklejonego, zalakowanego. Przez opakowanie takie rozumie się również sztuki tkanin (dzianin, przędzin), posiadające oryginalne zakończenie z oznaczeniami producenta.

## Rozdział 5

## Gwarancja.

§ 55. 1. Towary produkcji krajowej, sprzedawane jako pełnowartościowe i określone w wykazie, o którym mowa w § 19 uchwały są objęte gwarancją producenta.

2. Producent ma obowiązek dołączyć do towaru dokumenty (karty) gwarancyjne, w których należy zamieszczać w szczególności:

- 1) nazwę i adres zakładu produkcyjnego oraz nazwę i adres zakładu, do którego zgłaszać należy prawa z tytułu gwarancji, a w razie potrzeby dostarczyć towar w wypadku stwierdzenia wad,
- 2) zakres gwarancji i termin wykonania obowiązków wynikających z gwarancji,
- 3) termin gwarancji,
- 4) datę dostarczenia towaru jednostce, która nabyła go bezpośrednio od producenta,
- 5) oznaczenie towaru (nazwa, numer itp.),
- 6) rubrykę, w której przy odprzedaży należy wpisywać datę wydania towaru i datę, w której wady usunięto lub towar wymieniono.

§ 56. 1. Gwarancja polega na zapewnieniu, że towar jest dobrej jakości i że w razie stwierdzenia w ciągu terminu określonego w gwarancji wady towaru, zostanie ona bezpłatnie usunięta lub nastąpi wymiana towaru na towar wolny od wad.

2. Sprzedawca nie może odmówić wymiany towaru wadliwego na towar wolny od wad w szczególności, jeżeli towar ten był już naprawiany lub jeżeli wada jest tego rodzaju, że naprawa nie rokuje doprowadzenia towaru do jakości, jaką powinien posiadać zgodnie z umową. Towary, które powinny być wymieniane bez dokonywania napraw, oraz liczbę napraw, po których dokonaniu sprzedawca nie może odmówić wymiany towaru, w razie gdy nadal występują w nim wady, określa wykaz, o którym mowa w § 19 uchwały.

3. Sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu gwarancji za wady towaru stwierdzone w ciągu terminu określonego w gwarancji, jeżeli wykaże, że powstały z innych przyczyn niż tkwiące w sprzedanym towarze.

4. Niezbadanie towaru objętego gwarancją i niezawiadomienie niezwłocznie sprzedawcy o wadzie, dostrzeżonej w ciągu terminu określonego w gwarancji, nie powoduje utraty uprawnień z tytułu gwarancji i z tytułu rękojmi za tę wadę.

§ 57. 1. Jeżeli w innych przepisach lub w gwarancji nie zastrzeżono dłuższego terminu, termin gwarancji wynosi 12 miesięcy od dnia oddania towaru do użytku lub od dnia wydania go osobie nie będącej jednostką gospodarki uspołecznionej. Termin gwarancji nie może jednak przekroczyć 24 miesięcy od dnia dostarczenia towaru jednostce, która go nabyła od producenta.

2. W razie wątpliwości przyjmuje się, że towar został oddany do użytku w dniu dostarczenia towaru jednostce gospodarki uspołecznionej, która nabyła towar w celu bezpośredniego z niego korzystania.

3. W razie ustalenia gwarancji z terminem dłuższym niż 12 miesięcy, termin 24 miesięcy od dnia dostarczenia towaru jednostce, która nabyła towar od producenta, przedłuża się o taki sam okres, o jaki został przedłużony termin 12 miesięcy.

§ 58. 1. Jeżeli przy odprzedaży towaru jako pełnowartościowego termin gwarancji producenta kończyłby się przed upływem ustalonego terminu, o którym mowa w § 57, liczonego od dnia oddania towaru do użytku lub wydania go osobie nie będącej jednostką gospodarki uspołecznionej, odprzedawca obowiązany jest udzielić gwarancji we własnym imieniu i załączyć do towaru kartę gwarancyjną z terminem gwarancji nie krótszym niż termin gwarancji producenta, licząc od dnia oddania towaru do użytku lub wydania go osobie nie będącej jednostką gospodarki uspołecznionej.

2. W braku odmiennej umowy stron termin gwarancji odprzedawcy, liczony od dnia oddania towaru do użytku, nie może jednak przekroczyć 18 miesięcy od dnia dostarczenia towaru kupującemu, który nabył towar w jednostce handlu hurtowego, i 15 miesięcy od dnia dostarczenia towaru kupującemu, który nabył towar w jednostce handlu detalicznego.

3. W zakresie przewidzianym w wykazie wymienionym w § 19 uchwały strony mogą ustalić w umowie, że termin gwarancji ulega skróceniu w zależności od czasu użytkowania w ciągu doby, albo zamiast terminu gwarancji wprowadzić odpowiedzialność z tytułu gwarancji do chwili wykonania określonej pracy (droga przebyta przez samochód, ilość obrotów maszyny itp.).

§ 59. 1. Jeżeli w umowie (karcie gwarancyjnej) nie ustalono krótszego terminu do usunięcia wad towaru stwierdzonych w ciągu terminu gwarancji lub do wymiany towaru na wolny od takich wad, jednostka, która udzieliła gwarancji, obowiązana jest wykonać te czynności nie później niż w ciągu dni 30, a gdy chodzi o towar przeznaczony na zaopatrzenie ludności — nie później niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania żądania kupującego.

2. Jeżeli obowiązki wynikające z gwarancji wykonano w terminie, kupującemu nie przysługują roszczenia z tego tytułu, że do chwili wykonania tych obowiązków nie mógł z towaru korzystać.

§ 60. 1. Sprzedawca udzielający gwarancji może obowiązki wynikające z gwarancji przekazać za zapłatą umówionego wynagrodzenia (ryczałtu gwarancyjnego) kupującemu, który nabywa towar w celu odprzedaży, albo zlecić ich wykonywanie innej jednostce, do której statutowej działalności należy dokonywanie napraw określonych towarów. Fakt przekazania lub zlecenia wykonywania określonej jednostce obowiązków wynikających z gwarancji powinien być stwierdzony w dokumencie gwarancyjnym.

2. W wypadkach przewidzianych w ust. 1 żądanie wykonania obowiązków wynikających z gwarancji należy skierować do tej jednostki, która ma je wykonywać stosownie do treści dokumentu gwarancyjnego.

§ 61. W umowie pomiędzy udzielającym gwarancji sprzedawcą a kupującym, który nabywa towar w celu bezpośredniego z niego korzystania, strony mogą ustalić, że wady stwierdzone w ciągu terminu określonego w gwarancji będą usuwane przez kupującego na koszt sprzedawcy. Wynagrodzenie kupującego za usuwanie wad towaru może być ustalone w umowie w postaci ryczałtu (ryczałt gwarancyjny).

§ 62. Jeżeli umowa dotyczy dostarczenia prototypu albo zespołu, w którego skład wchodzi prototypy, lub towaru nie produkowanego dotąd seryjnie, do gwarancji stosuje się odpowiednio przepis § 53.

## Rozdział 6

### Odpowiedzialność odszkodowawcza za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy.

§ 63. 1. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez jedną ze stron, druga strona ma obowiązek dochodzenia kary umownej.

2. Jeżeli szkoda poniesiona przez wierzyciela jest większa od kary umownej albo powstała wskutek zdarzeń nie objętych karą umowną, może on żądać odszkodowania na zasadach ogólnych. W razie gdy dłużnik zapłacił już karę umowną, wierzyciel może żądać zapłaty odszkodowania wyrównującego różnicę między wysokością szkody a wysokością tej kary.

3. Strony mogą ustalić w umowie, że nie jest dopuszczalne żądanie odszkodowania przekraczającego wysokość kary umownej.

4. Dłużnik nie może uchylić się od zapłaty kary umownej dowodząc, że szkoda nie może być wykazana albo że jej wartość jest niższa od wysokości kary.

5. Suma kar umownych należnych uprawnionemu ze wszystkich tytułów nie może przekroczyć 20% wartości towaru.

6. Kary umowne oblicza się od ceny, którą kupujący obowiązany byłby zapłacić w razie należytego wykonania umowy.

7. Jeżeli umowa dotyczy towaru odprzedawanego przez kupującego za granicę lub zakupionego przez sprzedawcę za granicą, kwoty należne tytułem odszkodowania na zasadach ogólnych przeliczują się w takim stosunku, w jakim cena ustalona za towar w kontrakcie pozostaje do ceny ustalonej w umowie.

§ 64. Sprzedawca jest obowiązany zapłacić karę umowną w wysokości:

- 1) 15% wartości towaru, gdy kupujący odstąpił od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada sprzedawca,
- 2) 10% wartości towaru dostarczonego z wadami, a jeżeli sprzedawca następnie dostarczył towar wolny od wad zamiast towaru wadliwego albo usunął wady — 5%,
- 3) 5% wartości przyjętych przez kupującego towarów dostarczonych w innych asortymentach, niż zamówiono,
- 4) 1% wartości dostarczonego towaru, gdy towar nie został należycie oznaczony lub dostarczono go bez przewidzianych w umowie lub przepisach dokumentów, o których mowa w § 47,
- 5) 0,2% wartości towaru dostarczonego z wadami za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad zamiast towaru wadliwego albo zwłoki w usunięciu wad, jeżeli zwłoka trwała nie dłużej niż 20 dni, i 0,4% za każdy dzień następny, nie więcej jednak niż 10% wartości towaru.

6) 0,2% wartości towaru nie dostarczonego w terminie za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jeżeli zwłoka trwała nie dłużej niż 20 dni, i 0,4% za każdy dzień następny, nie więcej jednak niż 10% wartości tego towaru,

7) 1% wartości towaru, który miał być dostarczony w opakowaniu zastrzeżonym wyłącznie dla zabezpieczenia towaru przed uszkodzeniem w transporcie (opakowanie transportowe), a został dostarczony bez takiego opakowania lub w opakowaniu, które towaru należy nie zabezpieczało; za dostarczenie towaru bez opakowania zastrzeżonego w innych celach (opakowanie jednostkowe) lub za wady takiego opakowania należą się kary jak za wady towaru.

§ 65. Kupujący obowiązany jest zapłacić sprzedawcy karę umowną w wysokości:

- 1) 15% wartości towaru w razie odstąpienia przez sprzedawcę od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada kupujący,
- 2) 0,2% wartości towaru za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w razie nieodebrania towaru w terminie, jeżeli zwłoka trwała nie dłużej niż 20 dni, i 0,4% za każdy dzień następny, nie więcej jednak niż 10% wartości towaru.

§ 66. 1. Gdy obowiązujące dla danego towaru normy lub umowa określają próbki reprezentatywne stanowiące podstawę oceny całej partii towaru (ocena metodą reprezentatywną), w razie przekroczenia w próbce dopuszczalnej skali wadliwości karę umowną oblicza się od całej partii towaru, z której pobrano próbkę. Jeżeli w partii towaru możliwe jest oddzielenie towaru wadliwego od wolnego od wad, w razie stwierdzenia przy odbiorze metodą reprezentatywną wadliwości nie przekraczającej dopuszczalnej skali lub stwierdzenia wad dopiero po tym odbiorze, karę oblicza się od wartości towaru posiadającego wady.

2. Za jedną partię towaru uważa się całą ilość określonego rodzaju towaru nadesłanego za tym samym dokumentem przewozowym lub odebranego ze składu za jednym dowodem odbioru.

3. Gdy sprzedawca zobowiązał się dostarczyć w jednym terminie zespół maszyn i urządzeń lub zespół części przeznaczonych na inwestycje lub remonty, kary za zwłokę oblicza się od wartości całego zespołu do chwili wydania ostatniej części, bez której zespół ten nie może być eksploatowany.

§ 67. Jeżeli umowa przewiduje, że kupujący, który celem odprzedaży nabywa towar objęty gwarancją, przejmuje obowiązki wynikające z tej gwarancji, wówczas sprzedawca nie ma obowiązku zapłaty kary umownej za wady towaru, ujawnione w okresie gwarancyjnym przez użytkownika.

§ 68. 1. Strony mogą w umowie ustalić, że:

- 1) sprzedawca nie będzie obowiązany do zapłaty kar umownych wymienionych w przepisach § 64 lub będzie obowiązany do ich zapłaty w określonej w umowie niższej wysokości niż przewidziana tymi przepisami, jeżeli:
  - a) towar ma być wytworzony według specjalnej dokumentacji i wprowadzony do obrotu po raz pierwszy w celu sprawdzenia jego trwałości i użytecz-

ności (prototyp) albo umowa zobowiązuje do dostarczenia zespołu, w którego skład wchodzi prototyp, lub

b) towaru nie produkowano dotąd seryjnie,

- 2) jeżeli w partii towaru odbieranej metodą reprezentatywną (§ 66 ust. 1) jest możliwe oddzielenie towaru wadliwego od towaru wolnego od wad, w razie przekroczenia w próbie dopuszczalnej skali wadliwości sprzedawca obowiązany będzie do zapłaty kar umownych tylko od wartości towaru wadliwego,
- 3) sprzedawca nie będzie obowiązany do zapłaty kar umownych za dostarczenie towaru z wadami, jeżeli wady były nieznaczne (drobne usterki), a sprzedawca je usunął albo towar wymienił niezwłocznie lub w terminie uzgodnionym z kupującym.

2. W umowie sprzedaży maszyn lub urządzeń znacznej wartości strony mogą ustalić kary umowne w wysokości obniżonej — w zależności od wartości towaru — do 10% stawek przewidzianych w § 64 i 65.

3. W umowie wieloletniej strony mogą ustalić kary za zwłokę oraz z tytułu odstąpienia od umowy z powodu zwłoki w wysokości obniżonej do 50% stawek przewidzianych w § 64 i 65.

§ 69. 1. W wypadkach nie wymienionych w § 68 ustalenie w umowie kar w niższej wysokości niż przewidziano w § 64 i 65 dopuszczalne jest:

- 1) za zgodą jednostki nadrzędnej strony, na której rzecz kara jest zastrzeżona, jeżeli kara ma być obniżona nie więcej niż do połowy,
- 2) za zgodą ministra, któremu podlega strona, na której rzecz kara jest zastrzeżona, a w odniesieniu do przedsiębiorstw podległych radom narodowym — przewodniczącego prezydium wojewódzkiej rady narodowej, gdy chodzi zaś o jednostki spółdzielcze — zarządu właściwego centralnego związku spółdzielni, jeżeli kara ma być obniżona więcej niż o połowę.

2. Strony mogą w umowie ustalić kary w wyższej wysokości niż przewidziana w § 64 i 65, jak też mogą ustalić wyższy niż przewidziany w § 63 ust. 5 pułap sumy kar ze wszystkich tytułów.

§ 70. 1. Kupujący może zaniechać dochodzenia w całości lub w części kary umownej:

- 1) za zwłokę w dostarczeniu towaru, jeżeli sprzedawca dostarczył towar w wyznaczonym mu przez kupującego terminie dodatkowym,
- 2) za dostarczenie towaru z wadami, jeżeli wady towaru były nieznaczne (drobne usterki) lub sprzedawca dostarczył towar wolny od wad zamiast towaru wadliwego albo usunął wady w terminie wyznaczonym przez kupującego,
- 3) za dostarczenie towaru przyjętego w innym asortymencie niż zamówiono.

2. Poza wypadkami wymienionymi w ust. 1 strona może zaniechać dochodzenia w całości lub w części kar umownych należnych jej od drugiej strony z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, jeżeli wysokość kar nie przekracza 1% wartości towaru albo nie przewyższa 10.000 zł, a gdy umowa dotyczy towaru przeznaczonego na eksport lub pochodzącego z importu — 50.000 zł.

§ 71. Jeżeli strony w umowie inaczej nie postanowiły, sprzedawca jest obowiązany zapłacić kupującemu karę umowną w wysokości:

- 1) 0,2% wartości towaru postawionego przez kupującego do dyspozycji sprzedawcy za każdy rozpoczęty dzień zwłoki z zadysponowaniem towarem, jeżeli zwłoka trwała nie dłużej niż 20 dni, i 0,4% za każdy dzień następny, nie więcej jednak niż 10% wartości towaru,
- 2) 20 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w wysyłce faktury, nie więcej jednak niż 500 zł,
- 3) 500 zł w razie niewysłania zawiadomienia o wysyłce towaru zgodnie z § 13 ust. 1.

§ 72. Termin przedawnienia roszczeń o zapłatę kar umownych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy wynosi 6 miesięcy.

§ 73. 1. Roszczenie kupującego o zapłatę kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy z powodu zwłoki sprzedawcy w dostarczeniu towaru staje się wymagalne:

- 1) gdy kupujący wyznaczył sprzedawcy w ciągu 14 dni od upływu terminu dostarczenia towaru termin dodatkowy z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego jego upływu będzie uprawniony do odstąpienia od umowy — w następnym dniu po dniu upływu terminu dodatkowego,
- 2) gdy kupujący odstąpił od umowy bez wyznaczenia sprzedawcy terminu dodatkowego lub gdy kupujący wyznaczył termin dodatkowy, mimo że było to w danym wypadku zbędne (§ 492 Kc), albo wyznaczył ten termin po 14 dniach od upływu terminu dostarczenia towaru — w następnym dniu po dniu upływu terminu, w którym towar zgodnie z umową miał być dostarczony.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do wymagalności roszczenia sprzedawcy o zapłatę kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy z powodu zwłoki kupującego w odebraniu towaru lub w wykonaniu innego obowiązku, od którego było uzależnione wykonanie umowy przez sprzedawcę.

§ 74. 1. Roszczenie kupującego o zapłatę kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy z powodu wad towaru staje się wymagalne:

- 1) w następnym dniu po upływie terminu wyznaczonego sprzedawcy do usunięcia wad lub do wymiany towaru na wolny od wad, jeżeli kupujący termin taki wyznaczył w ciągu 14 dni:
  - a) od dnia otrzymania towaru albo
  - b) od dnia ujawnienia wady, nie później jednak niż od ostatniego dnia terminu zbadania towaru (odbioru jakościowego), gdy przepisy lub umowa przewidują termin do zbadania towaru, albo
  - c) od dnia ujawnienia wady, gdy wada była tego rodzaju, że mimo dołożenia należytej staranności nie mogła być ujawniona w terminie przewidzianym do zbadania towaru, lub gdy kupujący zwolniony był od obowiązku zbadania towaru,
- 2) w razie odstąpienia przez kupującego od umowy bez wyznaczenia sprzedawcy terminu do usunięcia wad lub do wymiany towaru na wolny od wad albo wyznaczenia tego terminu z naruszeniem pkt 1 — w dniu otrzymania towaru, a jeżeli przepisy lub umowa przewidują termin do zbadania towaru — w dniu ujawnienia wady, nie później jednak niż w ostatnim dniu

terminu, w którym towar powinien być zbadany, a gdy wady były tego rodzaju, że pomimo dołożenia należytej staranności nie mogły być ujawnione w tym terminie, lub gdy kupujący zwolniony był od obowiązku zbadania towaru — w dniu, w którym zostały faktycznie ujawnione.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do wymagalności roszczenia kupującego o zapłatę kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy, wywołanego nienależyтым oznaczeniem towaru lub dostarczeniem go bez przewidzianych w umowie lub w przepisach dokumentów, o których mowa w § 47.

§ 75. Roszczenie o zapłatę kary umownej za dostarczenie towaru z wadami, nienależycie oznaczonego, bez przewidzianych w umowie lub w przepisach dokumentów, o których mowa w § 47, albo w wadliwym opakowaniu transportowym, a także z tytułu zwrotu opakowania w stanie uszkodzonym lub nienależycie oczyszczonego staje się wymagalne w dniu określonym według zasad ustalonych w § 74 ust. 1 pkt 2.

§ 76. Jeżeli ujawnienie wad towaru przeznaczonego na eksport mogło nastąpić dopiero za granicą, za dzień ujawnienia wady w rozumieniu przepisu § 74 uważa się dzień, w którym kupujący powziął wiadomość o ujawnieniu wady za granicą.

§ 77. Roszczenie kupującego o zapłatę kary umownej za dostarczenie towaru bez opakowania transportowego i za niewysłanie w terminie zawiadomienia o wysyłce towaru staje się wymagalne w dniu otrzymania towaru.

§ 78. Roszczenia o zapłatę kar umownych z tytułu zwłoki, ustalonych za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, stają się wymagalne:

- 1) za pierwszy rozpoczęty dzień zwłoki — w tym dniu,
- 2) za każdy następny rozpoczęty dzień zwłoki — odpowiednio w każdym z tych dni.

§ 79. 1. Jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy nastąpi na skutek decyzji organu nadrzędnego sprzedawcy, dotyczącej w szczególności zmiany wskaźników produkcji, przydziałów, norm, przekazania środków trwałych, sprzedawca jest odpowiedzialny wobec kupującego za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależyтым wykonaniem umowy, chyba że wykaze, iż:

- 1) niezwłocznie po otrzymaniu takiej decyzji zawiadomił organ nadrzędny o skutkach, jakie spowoduje decyzja, gdy chodzi o wykonanie zobowiązań zaciągniętych przez niego względem innej jednostki, a organ nadrzędny nie zmienił swojej decyzji,
- 2) nie później niż w ciągu 7 dni od otrzymania takiej decyzji wysłał kupującemu zawiadomienie o niemożności wykonania zobowiązania w związku z decyzją wydaną przez organ nadrzędny.

2. Jeżeli sprzedawca zwolniony jest od odpowiedzialności za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależyтым wykonaniem umowy, obowiązek zapłaty kupującemu kar umownych lub odszkodowania ustalonego na zasadach ogólnych ciąży na organie, który wydał decyzję.

3. Od obowiązku zapłaty kary umownej lub odszkodowania organ nadrzędny może się zwolnić tylko przez wykazanie, że jest właściwy na podstawie przepisów szczególnych do wydawania decyzji wiążących wszystkie jednostki gospodarki społecznej albo że decyzja była ko-

nieczna do wykonania uchwały Rady Ministrów lub do wykonania zarządzenia ministra właściwego do rozdziału danego artykułu w skali krajowej i że decyzja została bezzwłocznie doręczona sprzedawcy.

§ 80. Okoliczność, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy przez sprzedawcę było następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań wobec sprzedawcy przez inne jednostki, nie zwalnia go od odpowiedzialności, chyba że wykaze, iż zarówno osoba trzecia, jak i jej organ nadrzędny zwolnieni są od odpowiedzialności względem sprzedawcy z powodów, o których mowa w § 79.

§ 81. Przepisy § 79 i 80 stosuje się odpowiednio w razie niewykonania zobowiązań przez kupującego.

§ 82. Jeżeli umowa sprzedaży lub dostawy została zawarta na podstawie decyzji o przydziale (§ 8 uchwały) upoważniającej do zakupu określonych towarów w oznaczonym okresie, niedostarczenie przez sprzedawcę tych towarów przed upływem tego okresu nie zwalnia sprzedawcy od obowiązku wykonania umowy i od odpowiedzialności za jej niewykonanie.

§ 83. 1. Jeżeli w wyniku dobrowolnego porozumienia stron dochodzi do zmiany lub rozwiązania umowy, w braku odmiennego zastrzeżenia w treści tego porozumienia, żadnej ze stron nie przysługuje roszczenie o naprawienie poniesionej szkody.

2. Wspólna decyzja jednostek nadrzędnych stron lub nadzorujących je ministrów, nakładająca na strony obowiązek określonej w niej zmiany umowy lub jej rozwiązania (§ 14 ust. 4 uchwały) albo uniemożliwiająca wykonanie umowy w całości lub w części, powinna zawierać postanowienie określające sposób wyrównania szkody poniesionej przez strony w następstwie zastosowania się do tej decyzji albo ustalające, którą ze stron szkoda ta ma obciążać lub w jakiej części obciążona ma być nią każda z nich. W braku takiego postanowienia szkoda obciąża stronę, u której powstała.

## DZIAŁ II

### PRZEPISY SZCZEGÓLNE

#### Rozdział 1

#### **Umowy sprzedaży i umowy dostawy towarów przeznaczonych na eksport.**

§ 84. Umowa z kupującym odprzedającym towar za granicę może być zawarta także przez potwierdzenie przez sprzedawcę postanowień kontraktu. Jeżeli pełnomocnik sprzedawcy podpisując kontrakt nie zastrzegł inaczej, postanowienia kontraktu dotyczące przedmiotu umowy, sposobu dostarczenia, terminu i miejsca dostarczenia towaru oraz gwarancji obowiązują również w stosunkach między sprzedawcą a kupującym.

§ 85. Jeżeli zgodnie z umową sprzedawca wysła towar bezpośrednio kontrahentowi, a przy odbiorze stwierdzono okoliczności wskazujące na to, że w czasie przewozu nastąpił ubytek lub towar został uszkodzony, kupujący ponosi odpowiedzialność za niedokonanie przez kontrahenta wszelkich czynności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności przewoźnika i zachowania prawa dochodzenia wynagrodzenia szkody.

§ 86. Sprzedawca na podstawie pełnomocnictwa, udzielonego przez kupującego, przed nadaniem towaru do przewozu obowiązany jest zgłosić towar do odprawy celnej i uczestniczyć w postępowaniu celnym.

§ 87. Jeżeli jest to potrzebne dla uwzględnienia żądań kontrahenta, właściwości, jakim ma odpowiadać opakowanie towaru, można określić w umowie inaczej, niż je określono w Polskiej Normie lub w normie branżowej.

§ 88. 1. Różnicę kosztów pomiędzy opakowaniem eksportowym a opakowaniem normalnie stosowanym w obrocie krajowym ponosi kupujący.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy zgodnie z umową opakowanie powinno być oznaczone inaczej niż w obrocie krajowym.

§ 89. Jeżeli wartość sprzedawanego opakowania eksportowego nie jest objęta ceną towaru lub ceną tą objęta jest jedynie wartość opakowania normalnie stosowanego w obrocie krajowym, w fakturze należy uwzględnić cenę opakowania lub różnicę między ceną opakowania eksportowego a ceną opakowania normalnie stosowanego w obrocie krajowym.

§ 90. Jeżeli nie przewidziano inaczej, cena franco stacja przeznaczenia, franco granica lub franco port rzeczny albo morski w kraju obejmuje koszty związane z załadowaniem i przewozem ładunku zwyczajną wagonową przesyłką kolejową, rzeczną, kolejowo-rzeczną lub rzeczno-kolejową do stacji przeznaczenia, granicy, stacji kolejowej lub portu rzeczno-kolejowego albo morskiego, wskazanych przez kupującego.

§ 91. Jeżeli cena została ustalona franco stacja przeznaczenia, franco granica, franco port rzeczny lub morski w kraju, a strony przewidziały w umowie odbiór z magazynu sprzedawcy, kupującemu przysługuje zwrot kosztów związanych z wysyłką w zryczałtowanej wysokości, a w braku przepisów o określeniu wysokości ryczałtu — w wysokości rzeczywiście poniesionych kosztów, najwyżej jednak w wysokości kosztów związanych z przewozem zwyczajną przesyłką kolejową (kolejowo-rzeczną lub rzeczno-kolejową) do stacji przeznaczenia, do granicy albo portu rzeczno-kolejowego lub morskiego w kraju.

§ 92. Jeżeli towar wysłany został przez sprzedawcę bezpośrednio kontrahentowi, kupujący obowiązany jest zapłacić cenę nie później niż w ciągu 5 dni roboczych po otrzymaniu faktury i dowodu, że przesyłka została wydana przewoźnikowi.

§ 93. Jeżeli towar został wysłany na niebezpieczeństwo kupującego do miejsca położonego w kraju, a przesyłka zaginęła w drodze, kupujący obowiązany jest zapłacić cenę nie później niż w ciągu 5 dni roboczych po otrzymaniu faktury i dokumentów niezbędnych do wystąpienia z reklamacją do przewoźnika.

§ 94. Jeżeli jest to potrzebne dla uwzględnienia żądań kontrahenta, przedmiotem sprzedaży może być towar o innych właściwościach niż określone w Polskiej Normie lub w normie branżowej.

§ 95. Strony mogą w umowie ustalić, że sprzedawca będzie ponosił odpowiedzialność z tytułu rękojmi oraz z tytułu braków ilościowych w granicach odpowiedzialności, jaką stosownie do treści kontraktu, umowy międzynarodowej lub prawa właściwego dla kontraktu ponosi wobec kontrahenta kupujący lub inna jednostka, która odprzedaje ten towar za granicę.

§ 96. Kupujący, który zawiadomił sprzedawcę o wadzie przed upływem roku, licząc od dnia wydania towaru, może wykonywać uprawnienia z tytułu rękojmi nawet po upływie roku, jeżeli nie upłynęły trzy miesiące od zawiadomienia o wadzie.

§ 97. Jeżeli towar został wysłany przez sprzedawcę bezpośrednio za granicę, termin do zawiadomienia o wadach rozpoczyna bieg dopiero po powzięciu przez kupującego wiadomości o ujawnieniu wady za granicą.

§ 98. Kupujący, który zawiadomił sprzedawcę o braku ilościowym przed upływem 6 miesięcy, a gdy towar sprzedano w oryginalnych zbiorczych opakowaniach fabrycznych — przed upływem 12 miesięcy, licząc od dnia dostarczenia towaru, może wykonywać uprawnienia z tego tytułu nawet po upływie tych terminów, jeżeli nie upłynęły jeszcze 3 miesiące od zawiadomienia o brakach ilościowych.

§ 99. Sprzedawca ma obowiązek dołączyć do towaru dokumenty (karty) gwarancyjne w języku powszechnie stosowanym w obrocie międzynarodowym, wskazanym przez kupującego, chyba że w umowie został zwolniony od obowiązku dołączenia tych dokumentów.

§ 100. W razie ujawnienia w ciągu terminu określonego w gwarancji wady towaru, do kupującego należy wybór, czy sprzedawca wadę tę ma bezpłatnie usunąć, czy też wymienić towar na wolny od wad.

§ 101. Jeżeli w umowie inaczej nie postanowiono, terminy gwarancji wynoszą 12 miesięcy od otrzymania towaru przez kontrahenta, nie więcej jednak niż 24 miesiące od dostarczenia towaru kupującemu.

§ 102. Gwarancja nie ogranicza kupującego w wykonywaniu uprawnień z tytułu rękojmi, o ile kontrahent na podstawie prawa właściwego dla kontraktu wykonuje takie uprawnienia w stosunku do kupującego.

## Rozdział 2

### Umowy sprzedaży towarów pochodzących z importu.

§ 103. Umowa ze sprzedawcą odprzedającym towar nabyty przez niego za granicą może być zawarta także przez potwierdzenie przez kupującego postanowień kontraktu. Jeżeli pełnomocnik kupującego podpisując kontrakt nie zastrzegł inaczej, postanowienia kontraktu dotyczące przedmiotu umowy, sposobu dostarczenia, terminu i miejsca dostarczenia towaru oraz gwarancji obowiązują również w stosunkach między sprzedawcą a kupującym.

§ 104. Jeżeli towar został wysłany przez kontrahenta bezpośrednio kupującemu, sprzedawca ponosi odpowiedzialność za to, że kontrahent nie zażądał w dokumencie przewozowym — mimo iż przepisy o przewozie przesyłek przewidywały taką możliwość — aby przewoźnik przeważał przesyłkę przy załadunku i przeliczył ilość sztuk, a jeżeli przesyłka nastąpiła więcej niż w jednej skrzyni, beczce, worku itp. albo zawierała więcej niż jeden rodzaj, gatunek lub asortyment towaru, nie załączył specyfikacji do przesyłki i listu przewozowego.

§ 105. Jeżeli towar w celu dostarczenia go pod adresem wskazanym przez kupującego został wydany przewoźnikowi za granicą lub nadany w urzędzie pocztowym za granicą, niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia towaru przechodzi na kupującego:

- 1) w transporcie lądowym — z chwilą przekroczenia granicy polskiej,

- 2) w transporcie morskim — z chwilą złożenia towaru w portowym magazynie kupującego, w magazynie obcym na zlecenie kupującego lub wydania towaru przewoźnikowi krajowemu,
- 3) w transporcie rzeczonym lub lotniczym — z chwilą wydania towaru kupującemu w porcie przeznaczenia,
- 4) przy przesyłkach pocztowych — z chwilą doręczenia kupującemu przesyłki przez urząd pocztowy.

§ 106. 1. Ubezpieczenie towaru do chwili wydania towaru przez przewoźnika kupującemu ciąży na sprzedawcy, który nabył towar za granicą. Ubezpieczenia należy dokonać stosownie do zasad ustalonych w przepisach o ubezpieczeniach majątkowych, a w braku takich przepisów stosownie do umowy stron.

2. Dochodzenie odszkodowania od zakładu ubezpieczeń ciąży na sprzedawcy. Druga strona obowiązana jest wysłać potrzebne w tym celu dokumenty niezwłocznie po powzięciu wiadomości o szkodzie, a najpóźniej w ciągu 5 dni od otrzymania żądania.

3. Postępowanie niezbędne do zabezpieczenia prawa do odszkodowania i praw regresowych przeprowadza odbiorca przesyłki.

§ 107. Jeżeli towar został wysłany przez kontrahenta bezpośrednio kupującemu, kupujący na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez sprzedawcę jest obowiązany zgłosić towar do odprawy celnej i uczestniczyć w postępowaniu celnym.

§ 108. Sprzedawca powinien dostarczyć towar w opakowaniu odpowiadającym wymaganiom ustalonym w umowie, a jeżeli umowa nie określa opakowania — w opakowaniu odpowiadającym właściwościom towaru i środkowi transportowemu, jaki ma być użyty.

§ 109. Jeżeli w umowie ustalono, że kupujący dostarczy opakowanie na swój koszt, wówczas w razie opóźnienia w nadesłaniu opakowania lub dostarczenia opakowania niewłaściwego sprzedawca, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwa towaru w czasie transportu, może nabyć lub wynająć odpowiednie opakowanie na koszt kupującego.

§ 110. Jeżeli umowa nie określa oznakowania, jakie ma być umieszczone na towarze i opakowaniach towaru, sprzedawca jest obowiązany dostarczyć je z oznakowaniem stosowanym przez kontrahenta.

§ 111. Jeżeli cena została ustalona franco granica, franco stacja załadowania w kraju, franco port rzeczny, lotniczy albo urząd pocztowy nadania w kraju — koszty dostarczenia towaru do tych miejsc i koszty załadowania obciążają sprzedawcę, a koszty przewozu, przeładunku w drodze i wyładowania w miejscu przeznaczenia — kupującego.

§ 112. Jeżeli cena została ustalona franco stacja przeznaczenia lub franco port rzeczny w kraju, a strony przewidziały w umowie odbiór z magazynu sprzedawcy, kupującemu przysługuje zwrot kosztów związanych z wysyłką w zryczałtowanej wysokości, a w braku przepisów o określeniu wysokości ryczałtu — w wysokości rzeczywiście poniesionych kosztów, najwyżej jednak w wysokości kosztów związanych z przewozem zwyczajną przesyłką kolejową (kolejowo-rzeczna lub rzeczno-kolejową) do miejsca przeznaczenia w kraju.

§ 113. Jeżeli cena towaru przeznaczonego na cele zaopatrzenia materiałowego lub inwestycyjne, obliczona w oparciu o cenę transakcyjną, przekroczy limit ceny określony uprzednio w umowie, kupujący jest obowiązany zapłacić cenę równą limitowi, chyba że przed dostarczeniem towaru wyraził zgodę na zapłatę wyższej ceny.

§ 114. Sprzedawca ponosi odpowiedzialność z tytułu rękojmi za dostarczenie towaru o właściwościach nie odpowiadających Polskiej Normie lub normie branżowej, chyba że kupujący wyraził zgodę na dostarczenie takiego towaru, a w myśl obowiązujących przepisów lub za zgodą właściwych organów jest dopuszczalne odstępstwo od normy.

§ 115. Strony mogą w umowie ustalić, że sprzedawca, który nabył towar za granicą, będzie ponosił odpowiedzialność z tytułu rękojmi oraz z tytułu braków ilościowych w granicach odpowiedzialności, jaką stosownie do treści kontraktu i umowy międzynarodowej lub prawa właściwego dla kontraktu ponosi wobec sprzedawcy kontrahent.

§ 116. 1. Jeżeli prawo właściwe dla kontraktu lub umowa międzynarodowa ustalają krótszy od roku termin, po którego upływie sprzedawca nie może już zgłaszać reklamacji z tytułu wad fizycznych towaru, i kupujący został o tym terminie zawiadomiony przy zawarciu umowy, a kontrahent wysłał towar bezpośrednio do miejsca, które kupujący wskazał w umowie, lub sprzedawca dostarczył towar kupującemu niezwłocznie po otrzymaniu go od kontrahenta, sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi i gwarancji tylko za te wady, o których został zawiadomiony przez kupującego nie później niż na dwa tygodnie przed upływem terminu do zgłoszenia reklamacji.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w wypadkach, gdy prawo właściwe dla kontraktu lub umowa międzynarodowa ustalają krótszy niż sześć miesięcy termin, a w wypadku sprzedaży towaru w oryginalnych zbiorczych opakowaniach fabrycznych — krótszy niż 12 miesięcy termin, po którego upływie sprzedawca nie może już reklamować braków ilościowych.

§ 117. 1. Towary objęte są gwarancją sprzedawcy, jeżeli zastrzeżono tak w umowie. Sprzedawca ponosi odpowiedzialność względem kupującego z tytułu gwarancji na warunkach i w okresie ustalonych w umowie.

2. Jeżeli w umowie nie zastrzeżono gwarancji, ale obowiązek jej udzielenia przez kontrahenta wynikał z umowy międzynarodowej lub towar objęty jest gwarancją kontrahenta zgodnie z prawem właściwym dla kontraktu, sprzedawca, który nabył towar za granicą, odpowiada z tytułu gwarancji na warunkach i w okresie ustalonych w umowie międzynarodowej lub w prawie właściwym dla kontraktu.

§ 118. Jeżeli w obrocie międzynarodowym istnieje zwyczaj udzielania gwarancji na towary określonego rodzaju, sprzedawca, który nabył towar za granicą, ponosi odpowiedzialność wobec kupującego z tytułu gwarancji w okresie i na warunkach przyjętych zwyczajowo, nawet jeżeli w umowie nie zastrzeżono, że sprzedawca udziela gwarancji.

§ 119. Jeżeli zgodnie z umową międzynarodową w razie zwłoki kontrahenta sprzedawca może odstąpić od kontraktu dopiero po upływie określonego terminu, przewidziany w art. 491 § 1 Kodeksu cywilnego odpowiedni dodatkowy termin, wyznaczony sprzedawcy przez kupującego do wykonania zobowiązania, nie może upłynąć przed terminem ustalonym w umowie międzynarodowej.

§ 120. Jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy nastąpi z przyczyn leżących po stronie kontrahenta, sprzedawca odprzedający towar nabyty przez niego za granicą obowiązany będzie do zapłaty kar umownych tylko w takim zakresie i w takiej wysokości, w jakich będą się one należały od kontrahenta, chyba że strony w umowie ustalą inaczej.